

Chuleta Socials

L'Estat és el conjunt d'institucions creades per organitzar la vida i l'activitat de les persones, que viuen en un mateix territori i que estan governades per unes mateixes lleis sota un mateix poder. **El territori** els estats posseeixen un territori sobre el qual exerceixen el seu poder, està ben delimitat per unes fronteres. **La població** són les persones que viuen al territori d'un Estat que tenen una sèrie de drets i d'obligacions que afecten per igual tots els ciutadans. Hi viuen persones de diferents cultures, i d'altres nacionalitats. **El poder** caracteritza l'Estat. Realitza funcions diverses: Dictar lleis elaborades al Parlament, fa complir les lleis, és responsable de l'ordre a l'interior i també de la seva seguretat al exterior, competència exclusiva en la política exterior, recapta impostos, dirigeix l'economia, administra serveis públics. Als estats democràtics actuals, **l'elecció dels governants** la fan els ciutadans/es més grans de 18 anys, perquè la sobirania nacional l'exercici del poder, resideix en el poble. **Elements dels Estats democràtics** La democràcia és directa quan els ciutadans/es, reunits en assemblea o per mitjà de referèndum prenen decisions, sol ser representativa, els **ciutadans decideixen per mitjà d'eleccions. Les eleccions** han de complir quatre requisits per a que siguin democràtiques: Ser lliures, plurals, s'han de fer per sufragi universal i han de ser periòdiques.

Els partits polítics Són canals a través dels quals els ciutadans solen participar en la vida política, els partits presenten els seus programes i els candidats/es que concorren a les eleccions, els ciutadans amb el seu vot elegeixen una de les opcions polítiques. **La divisió de poders** en els règims democràtics existeix la divisió de poders: El Parlament elabora i vota les lleis, fa la funció legislativa, el Govern executa les lleis, fa la funció executiva i el poder judicial que aplica les lleis, fa la funció judicial. **Diferents tipus d'Estats democràtics** presenten diferents modalitats, les monarquies i les repúbliques. **Monarquies parlamentàries** la màxima autoritat és el Rei, però la sobirania la té el poble. El rei regna però no governa (fa d'àrbitre), el seu càrrec és vitalici i hereditari. **Repúbliques parlamentàries** les funcions de cap d'Estat les fa el President de la república que és elegit per la ciutadania. **Estat liberal** procura no interferir en l'economia de les empreses ni en les relacions socials, considera que l'economia ha de funcionar segons les pròpies regles i segons la llei del mercat. **Estat social** defensa la necessitat d'intervenir en alguns àmbits econòmics i socials. **Estats centralistes** exerceix el poder d'una manera centralitzada que afecten les regions o els territoris que integren l'Estat. **Estats descentralitzats** exerceix el poder de manera descentralitzada quan el comparteix amb els diferents territoris que l'integren. **Estats no democràtics** el poder l'exerceix una sola persona o un grup privilegiat que decideix segons els seus interessos. **La monarquia absoluta** és aquella en què el rei concentra tot el poder, diuen que actuen en nom de Déu. **Dictadura** és un règim en el qual una persona, amb el suport d'un partit polític, d'un grup ètnic o de l'exèrcit, governa amb poder absolut. **Àmbit polític** tres trets principals: Estats Units com a gran potència militar, es tendeix al multilateralisme basat en l'establiment d'acords entre diferents potències polítiques, la irrupció d'estats que s'han orientat vers un trencament violent amb allò que es consideri occidental (Alcaeda) i el protagonisme de Xina amb una economia molt competitiva.

la cultura la gent conviu en 1 mateix territori però les migracions o molts al 3 causen que això sempre sigui així, les diferències culturals no es dedueixen a les característiques físiques de les persones sinó a l'educació, manera de viure i pensar, etc. i a l'omnïpàcia i contribueixen tant als mitjans de comunicació, com a l'augment en nombre i la facilitat dels transaccions.

el mercat comú europeu signat el 1957 per Alemanya, França, Itàlia, Bèlgica, els països baixos i Luxemburg. El tractat de Roma preveia que la prosperitat de la comunitat econòmica europea (CE) dependria d'un mercat interior únic, per la lliure circulació de béns, serveis, persones i capitals, desenvolupant uns preus comuns. **la 1a línia europea** és la d'initiativ amb efectes immediats a l'aprobació de la 1a línia econòmica i monetària (UEM). A partir del 1 d'agost del 1999 l'euro s'ha convertit en la moneda comuna i el 1 d'agost del

2002 l'euro va començar a circular d'una manera efectiva, l'euro elimina molts obstacles per a la lliure circulació de béns, serveis, etc. Els seus objectius són: l'impuls del progrés econòmic i social, l'afirmació de la identitat europea en l'àmbit internacional, l'implantació d'una ciutadania europea, el desenvolupament d'un espai d'libertat, seguretat i justícia i el manteniment del desenvolupament del sentit comunitari, és a dir, un conjunt d'etats, que manifesta tant en el nivell de desenvolupament com en la diversitat cultural.

1a política econòmica regional solidària es va crear per corregir els desequilibris dintre dels països de la UE, dedica un terç del pressupost comunitari. Es basa en el desenvolupament dels fons estructurals i dels fons de cohesió: concessió de préstecs, creació d'infraestructures, realització d'obres públiques, etc.

procés d'ampliació de la UE amb l'incorporació de diversos estats el 2004 i el 2007, a remarcat l'existència de desequilibris entre nous i antics membres. La UE està formada per 1a sèrie d'organitzacions supranacionals.

consell europeu està format pels caps d'estats o de govern dels estats membres.

el consell de ministres està format per representants dels estats que integren la UE, són prou les decisions més importants.

el parlament europeu és elegit per sufragi universal, exercix la funció legislativa i reformula les lleis.

la comissió europea fa la funció executiva, la comissió està formada pel president i els comissaris.

el tribunal de justícia fa la funció judicial, garanteix el compliment de les lleis comunitàries.

política agrària comuna la UE al principi va potenciar molt l'agricultura per proporcionar estats comunitaris sense haver dependit d'altres països, per fomentar la agricultura intensiva i millorar la producció, va assegurar als agricultors un preu interessant pels seus productes, va limitar les importacions de fora de la UE.

Objectius de la PAC que té com a finalitat aconseguir l'autoconsum de la UE, ha donat com a resultat un gran augment de la producció agrícola i ramadera, però ha estat tan considerable, que supera la capacitat de consum dels europeus. Propostes noves: Reduir la superfície dedicada als conreus, convertir una part de les terres en zones forestals, reduir els preus de garanties i orientar la agricultura a la producció de qualitat.

El sector pesquer comunitari la política comuna (PPC) s'encarrega d'establir les zones exclusives de pesca, el volum i la mida de les captures, i els acords i la signatura de tractats amb estats que es troben fora de la UE.